

Helsinki 28.4.2020

EDUSKUNNAN TALOUSVALIOKUNNALLE

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt lausuntoamme hallituksen esityksestä eduskunnalle kuluttajansuojalain 7 luvun väliaikaisesta muuttamisesta (HE 53/2020 vp). Suomen Asiakastieto Oy (Asiakastieto) kiittää mahdollisuudesta ja esittää lausuntonaan seuraavan.

Asiakastieto esittää, että laki tulisi voimaan aikaisintaan 1.9.2020, koska luotonmyöntäjien on mahdoton muuttaa omia luotonmyöntöjärjestelmä ja laskutusjärjestelmiä nyt esitetyssä aikataulussa. Järjestelmämuutoksille tarvittava aika on vähintään kuukausia ja siksi luotonmyöntäjät tarvitsevat tämän ajan tarvittaviin it muutoksiin. Riskinä on, että vaadittavien järjestelmämuutosten viivästyminen aiheuttaa luotonannon seisahtumisen kokonaan.

Osiossa Keskeiset ehdotukset (s.7) esityksessä todetaan riskinä olevan, että mikäli sallittu enimmäiskorko asetettaisiin alemmaksi kuin 10 %, luotonmyöntö vähenisi huomattavasti. Alentaminen jo 10 %:iin vähentää luottojen tarjontaa huomattavasti ja sulkee merkittävän osan kansalaisista luottomarkkinoiden ulkopuolelle. Asiakastiedon luotonmyöntäjiltä sekä vertailupalveluiden tarjoajilta saaman datan perusteella korkokaton alentaminen 10 %:iin tarkoittaisi sitä, että alle 5%:a palkansaajista saisi koronakriisin alettua luottoa (Lähde: Analyysi perustuu VertaaEnsin.fi, suomalainen rahoitus ja - taloustuotteiden vertailusivuston dataan.) Kääntäen tämä tarkoittaa, että 95 % palkansaajista olisi luottomarkkinoiden ulkopuolella. Tarve lyhytaikaiseen rahoitukseen kasvaa erittäin monella henkilöllä koronakriisissä, koska lomautukset tai vähentyneet työtilaisuudet vaikuttava henkilöiden tuloihin. Kun vielä huomioidaan, että työttömyyskassat eivät ehdi käsitellä hakemuksia niin suurin osa lomautetuista henkilöistä ei saa mitään tuloja vähään aikaan mistään.

On mielestämme virheellistä luulla, että luottomarkkinoiden ulkopuolelle jäävien rahoitustarvetta voisi korvata sosiaalisella luototuksella, esim. Takuusäätiön tarjoamalla pienlainoilla taikka Takuusäätiön antamalla takauksilla luottojen uudelleenjärjestelmiseksi. Näillä tahoilla ei ole resursseja (taloudelliset ja henkilöstö) vastata tilanteen tuomaan haasteeseen.

Asiakastiedon arvion mukaan uusien luottojen tarjonta tulee supistumaan huomattavasti, mikäli sallittu korko alennetaan 10 %:iin. Tämän vuoksi esityksen tarpeellisuutta voidaan kritisoida, koska se tulee estämään kuluttajille tarpeellisen siltarahoituksen saamisen akuutissa rahoitustarpeessa. Tässä ei auta se, että lakia ei sovelleta luottokorttiluottoihin. Tilastojemme mukaan monella kuluttajalla on luottokorttiluottojen luottorajat käytetty, joten heillä ei ole mahdollista saada mistään uutta luottoa.

Asiakastieto pitää onnistuneena rajauksena sitä, että hyödykesidonnaiset luotot on rajattu korkokattoa koskevan sääntelyn ulkopuolelle. Verkkokaupat tarjoavat erilaisia rahoitusvaihtoehtoja. Tämän vuoksi on tärkeää, että kaikki verkkokaupan rahoitus rinnastetaan tässä laissa hyödykesidonnaisiin luottoihin. Verkkokaupan rahoituksen turvaaminen on erityisen tärkeä olosuhteissa, jossa on tärkeää varmistaa, ettei lainsäädäntö rajoita verkkokaupassa tapahtuvaa kulutusta.

Ehdotuksessa esitetään, että sääntely tulisi taannehtivasti voimaan niin, että jo voimassaolevien luottosopimusten osalta kuluttajansuojalain muutoksen voimaantulon jälkeen nostamalle luotolle ei saa periä 10:tä prosenttia suurempaa korkoa, vaikka luoton korko olisi sovittu tätä suuremmaksi. Asiakastiedon käsityksen mukaan tämä voi aiheuttaa luottosopimusten irtisanomisia.

Asiakastieto myös epäilee kyseisen säännöksen perustuslainmukaisuutta sen taannehtivan voimaantulon vuoksi.

Suomen Asiakastieto Oy

Jukka Ruuska

Toimitusjohtaja